

WHAKAMARAMATANGA MO NGA REO KORERO O NGA RA KA WEHE.

No 12th Mei. 1822. ka "horo," a Mokoia i a Ngapuhi. a he wa i muri mai ka noho a Hongi ki Otumoetai wahi o Tauranga. Ka rongo a Ngati Whakaue, ka tahi ka haere ki Tauranga kite hohou-i te Rongo-pai ki a Hongi a houhia ana e Hongi te Rongo-pai kia N. Whakaue.

Ko te haere tuatahi tonu tenei o taua waa a N. Whakaue ki Ngapuhi.

Nga tangata i tena haere:—Te Tipitipi. Ahuahu. Ngamarama, Te Wharewhiti, Manurau; 6 wahine i tena haere.

WHAKAMARAMA POTO.—Nga kororerero e rangona ana ko te ope tenei i hoki mai ai a Maora me etahi atu.

Te rua o nga haerenga o N. Whakaue ki Ngapuhi.

No muri tonu iho ka haere ano a N. Whakaue ki Ngapuhi.

Nga tangata i tena haere:—(1) Ngahuruhuru. Tohi Te Uru-rangi, Te Haupapa, Te Ngahuru. Nohomatarae. Hingakiraro.

WHAKAMARAMA POTO.—Nga kororerero e rangona ana kote ope tenei i hoki mai ai a Parewahaika me era atu, na Ngahuruhuru i hari mai.

Tuarua te "Take," o tenei haere a Ngahuruhuru he kimi i te tamahine ia Mangamangaiaatua.

WHAKAMARAMA MO TE INGOA NEI NGAHURUHURU.—Koinei te Ngahuruhuru Pango.

Te tuatoru o nga haerenga o N. Whakaue ki Ngapuhi.

3rd. Pepuere. 1826. ka haere ano a N. Whakaue ki Ngapuhi.

Nga tangata o tena haere:—(1) Ngahihi. Te Pukuatua, Te Haupapa, Taiapo. Rangirehua, Wharetutu.

No taua wa hoki i whakaetia mai ai a Te Tapihana e Te Wharepoaka kia Ngahihi ma.

WHAKAMARAMA POTO.—Kaore rawa e kitea te tahi ingoa e karangatia ana ko Pango i roto i te ope o Wharetutu ma i 3 o Pepuere, 1826.

Te tuawha o nga haerenga o N. Whakane ki Ngapuhi.

No te 2nd Maehe, 1830. ka haere ano a N. Whakaue ki Ngapuhi. Nga tangata o tena haere:—(1) Ngahuruhuru, Titore. Te Hokari.

WHAKAMARAMA POTO.—Te "take," o tenei haere a Ngahuruhuru ki Ngapuhi he hari koiwi ara i nga pahopaho o nga tangata o Ngapuhi. Tuarua he hahu mai i te tamahine ia Mangamangaiaatua. E ai te korero ko te haere tenei a Ngahuruhuru i oraiti ai ia ia Ngapuhi a na te Wiremu kaora. A ka hoki mai hoki kite au kainga kite iwi hoki.

NGA RONGO KORERO.—Kaore kau ana he ope a N. Whakaue i mua atu i enei ope. a kaore kau hoki he ope a N. Whakaue i muri mai ranei o enei ope. I muri tonu o enei ope ara o te tuatahi, tuarua me te ope tuatoru ka haere ko te ope